28/07/2023

Berislăvești, un aşezământ ce renaşte pe Valea Oltului

Mănăstirea Berislăveşti, situată la doar 8 kilometri de Călimăneşti şi redeschisă recent ca aşezământ monahal pentru maici, este formată din o incintă fortificată, case monahale, un turn-clopotniță și o biserică. În incinta fortificată, casele monahale sunt amplasate pe latura de nord și au pivnițe boltite. Pe latura vestică a ansamblului se găsește turnul-clopotniță. Frumuseţea mănăstirii se dezvăluie pelerinului şi vorbeşte despre dragul de Dumnezeu al înaintaşilor noştri care au ctitorit acest lăcaş.

În vara anului 1753, în pitoreasca zonă a satului Berislăvești, în timpul domniei lui Matei Ghica (1752-1753), se ridica maiestuos un ansamblu monahal, sub ctitoria lui Sandu Bucșănescu – un simplu moșnean, cunoscut în epoca fanariotă pentru faptele sale filantropice [Nicolae Stan, „Impor-tanța socială a testamentelor boierului Sandu Bucșenescu”, în Studii Vâlcene, Serie nouă, nr. I (VIII) 2002, pp. 525-531].

Conform izvoarelor istorice disponibile, schitul a luat ființă pentru a servi ca lăcaș de rugăciune și cult pentru ctitor și familia acestuia, care au şi fost înmormântați în pronaosul bisericii.

Existența ansamblului monahal de la Berislăvești este atestată în vara anului 1753 de conținutul documentului prin care moșnenii din Dolofani care făceau danie schitului ctitorit de biv vel paharnic Sandu Bucșă-nescu. În testamentul ctitorului avem informații despre felul în care urma să fie organizată ob-ștea monahală și despre rânduiala săvârșirii unora dintre slujbe. Astfel, în schit trebuia să fie un egumen, doi preoți ieromonahi și un diacon. Dintre preoți, unul mai învățat (eclesiarh) urma să oficieze regulat slujbe pentru pomenirea ctitorului și familiei sale. De asemenea, importante sunt și mențiunile privitoare la săvârșirea celor două hramuri ale bisericii (Sfinții Trei Ierarhi și Sfântul Mare Mucenic Gheorghe), când în mănăstire trebuia să vină Episcopul Râmnicului să împartă trei sute de pâini și câte un pahar de vin mulțimii. Totodată, trebuia să fie prezenți egumenii de la Argeș și de la Cozia. Atunci, ca și astăzi, mănăstirea avea rolul de centru educa-țional, pe lângă ea activând un dascăl pentru șase copii aleși anual dintre cei săraci. Aceștia erau întreținuți integral din resursele așezământului până la încheierea studiilor, când puteau să-și întemeieze o familie sau să continue viața în mănăstire. Nici oamenii nevoiași nu erau trecuți cu vederea, oferindu-li-se zilnic o masă caldă la trapeza mănăstirii, dar și un cuvânt de mângâiere și încurajare.

Încercările vremii
În timpul conflictului ruso-austro-otoman (1787-1792), la 1788, ansamblul era incendiat la fel ca și Mănăstirea Cozia din apropiere. După încheierea conflictului, la Berislăvești era trimis stareț un ieromonah de la Mănăstirea Curtea de Argeș, acesta ocupându-se de repararea și restaurarea clădirilor. Urmează cutremurul din 1802, care supune mănăstirea unei noi încercări.

Cu toate acestea, în catagrafia din 1837 sunt enumerate toate construcțiile ce compuneau ansamblul: biserica amplasată central, surmontată de cele trei turle, precum și o serie de construc-ții realizate de-a lungul zidului de incintă (păstrate doar parțial până în prezent – majoritatea suferind degradări severe în timpul seismului din 1838).

Distrugerile cauzate de cutremur nu au fost remediate, o catagrafie ulterioară amintind serioase stricăciuni în zidărie, în fundațiile șirului de chilii alipite, precum și existența unor fundații îngropate parțial sub stratul de pământ vegetal.

La jumătatea secolului al XIX-lea au avut loc primele lucrări de reparare și

restaurare, urmând aproape un secol de ignoranță din partea autori-tăților. Prin prisma bombardamentelor suferite în Primul Război Mondial, s-au realizat presiuni pentru restaurare – însă fără succes.

Din anul 1948, schitul a rămas fără călugări, urmând ca în al doilea deceniu al secolului XXI, cu binecuvântarea Înaltprea-sfinți-tului Părinte Varsanufie, Arhiepiscopul Râmnicului, acesta să își reprimească suflul prin amplele lucrări de reconstrucție și consolidare ale așezământului. În timpul acestor lucrări s-a pus în evidență și mormântul Episcopului Iosif al Argeșului, care a fost îngropat aici în anul 1820. Printre marile personalităţi ale culturii româneşti, cu activitate bogată în bisericile de la Curtea de Argeş, se înscrie Episcopul Iosif, considerat primul episcop al Argeşului şi un mare ierarh al Bisericii din vechea reşedinţă domnească, apreciat prin istoriografia sa de specialitate şi, cu deosebire, prin tipăriturile sale de valoare naţională (prof. Daniel Dejanu).

Mănăstirea Berislăvești astăzi
Dorința ctitorului, aceea de a fi pomenit veșnic la Altarul Mănăstirii Berislăvești, este îndeplinită astăzi de obștea de maici condusă de stareța Ștefanida Negru. În cadrul mănăstirii funcțio-nează Atelierele de pictură bisericească și broderie-croitorie de veșminte, ateliere prin care maicile încearcă să mențină un echilibru duhovnicesc surprins în apoftegma „Ora et labora” (Roagă-te şi mun-cește), dar mai ales în menți-nerea și predarea pe mai departe a ethosului bizantin. Icoana Maicii Domnului, făcătoare de minuni, Dulcea Sărutare, odorul de mare preț al acestei mănăstiri, este de asemenea un motiv bine întemeiat pentru a vizita acest sfânt lăcaș. Obștea tânără și în formare este dornică să slujească Domnului după modelul Sfintelor Mirono-site care toată viața lor și-au dedicat-o urmării Lui, așteptând noi vestitoare ale Învierii să li se alăture pe acest drum monahal.

ziarullumina.ro